

Izhaja — Izvzemli ponedeljek — vsak dan s jutro. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolaj se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. — Tisk: Tiskarna Edinost. — Naročništvo: v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 stot. smrtne, zahvale, poslanice in vabila po 1. — oglasi denarnih zavodov po 1.2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj po 1.2. — Oglasi, naročila in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Ratifikacija rapalske pogodbe podpisana

Poročila ministrov o pogajanjih v Rapalu

Uradno obvestilo o ratifikaciji Jadranske pogodbe

RIM, 23. Vlada je bila obveščena, da je kraljevski princ Regent na podlagi povelja, ki mu jo podeljuje čl. 52. ustave, ratificiral rapalsko pogodbo.

Zakaj je Jugoslovanska vlada odobrila rapalsko pogodbo

LJUBLJANA, 21. O ministrski seji na kateri se je sklenilo po dolgi razpravi odobriti rapalsko pogodbo, piše »Jutro« med drugim: »Ministrski predsednik je poudarjal, da se je na pogajanjih v Italiji naredilo vse mogoče, da bi se kar več rešilo, toda položaj je bil tak, da bi ne bil mogoč nihče rešiti več. Vsako zahtevanje bi bilo prineslo ogromno škodo in naše izgube bi mogle rasti od dne do dne. Če hočemo rešiti, kar moremo, moramo pospešiti izvršitev pogodbe, ki bo prinesla končno notranjo ureditev države in utrdila njen položaj nasproti inozemstvu.«

Minister znanjih stvari Trumbić je govoril o vprašanju polnomoci in priznal, da jo je prekoračil v vprašanju Sreznika in šentpeterske železnice, toda vsled višje sile. »Pustili smo Sreznika — je rekel — šele tedaj, ko so bili odklonili vsi naši protipredlogi in ko je šlo za to, da gre vse na kose. Druga pogajajoča se stranka je imela nad nami premoč v vsakem oziru. Samo Wilson ni bil vezan na londonsko pogodbo, dočim so Franci in Angličani se vedno na njo vezani. Javno mnenje teh držav je skoraj splošno Italiji prijazno. In Wilson sam se v resnici ni odločno postavil na našo stran, ker je podpiral predlog za popolno demilitarizacijo tudi tostran Sreznika, kar smo tudi mi sami ponudili, toda naša ponudba je bila odklonjena kot nezadovoljiva. Bili smo tudi izločeni demilitarizaciji jeniškega trikotja, če že ne izgubi Jesenice, in tukaj so bile vsled našega vztrajanja naše želje sprejete. Sporno ozemlje je v resnici naše v narodnem pogledu, toda ne v državnem pogledu in s stališča mednarodnega prava. V tem zadnjem oziru je sporno ozemlje del zmaganega Avstrije, s katerim lahko razpolagajo samo zmagovalci. Italija je v zakoniti posesti tega ozemlja, ker ga je zasedla na poblastilo velelasti; isto se mora reči za D'Annunziojev slučaj, ker je medzvezniški svet sklenil odobriti, da bo doli reško vprašanje notranje italijanske vprašanje. Kdor bi hotel trditi nasprotno in dosledno temu delati, bi bil za napoved vojne. Zaradi tega smo izbrali manjše zlo, sprejeli kar »de jure« nismo se imeli in smo tako mogli doseči, zavedajoč se pri tem, da doživamo okrajeno ozemlje in v svesti si ogromne odgovornosti, ki smo si jo s tem činom naoprti. Doprišli smo žrtvi in imamo mirno vest.

Imeli smo, v kolikor se tiče odstopitve glede spornega ozemlja polnomoč Protič-Koroševce vlade z dne 7. majnika 1920 in odobreno tudi po sedani vladi. Po čl. 6. tega navodila so delegati pooblašeni na odstopitev ozemlja po svojem mnenju. Na oči, da bi se bilo moglo prei- vedo doseči, je govornik izjavil, da to ne odgovarja resnici. Imeli smo samo ultimatum: ali sprejeti londonsko pogodbo ali program spomenice od 9. decembra. Ni res, da smo sedaj manj dosegli nego bi bili, toda doseči prej s kakršnokoli kombinacijo. »Vmesna država« bi bila po mojem mnenju nesreča. Če smo dobili manj po obsegu ozemlja, smo dobili vse brez kakšne omejitve. Velelasti so vedno zahtevale popolno demilitarizacijo naših otokov in naših obal. Naši slovenski kraji so se nabatali v nevarnosti, da bodo demilitarizirani. Sedaj smo svobodni. Imamo eno pristanišče in nam je tudi dovoljeno imeti vojno mornarico.

Se po odobritvi bomo postali država. Ne govorimo o ireferendumu, temveč uredimo državo in pokažemo vsim narodom moč in notranjo zrelost Jugoslavije, ter drugače preko naši sorodniki. »Hvala Bogu, da nismo v Jugoslaviji!« Bolje je imeti malo, toda tisto malo naj bo povsem naše. Minister Stojanović je govoril o gos- podarskih klavzulah pogodbe. Gos- podarski dogovori se bodo sklenili, ko se zlasti politični položaj in ko država doseže popolno svobodo. Okrnjeni Slo- veniji je treba pomagati.

Po govorih teh treh ministrov se je razvila dolga razprava, ki se je končala s soglasno odobritvijo pogodbe. Da je jugoslovanska delegacija vsled političnega položaja morala podpisati rapalsko pogodbo, je gotovo, kakor je tudi jasno, da isti politični položaj zahteva, da se je pogodba morala odobriti. Nasilno- most rapalske pogodbe je razvidna iz najbolj iz- deistva, da je bilo odvisno samo od dobre volje italijanske vlade, ali naj sprejme v klavzulo po- godbe pogoje za zaščito jugoslovenskih manjšin, ali ne, kar po versailleski pogodbi, ki se jo na-

redili »ljubi in veliki« zavezniki, kateri so šli baje v boj za »pravice malih narodov, so obvezne na zaščito manjšin samo — male države, dočim so manjšine, katere si s silo priklopijo velike države, prepustene na milost in nemilost svojih novih gospodarjev... In liberalna Italija, ki joče uradne in neuradne solze za izgubljenimi par tisoč ita- lijskimi ovcami v Dalmaciji, za katere je pa v rap- alski pogodbi preskrbljeno bolj kot za Italijane iz Italije, ta plemenita in velikodušna Italija, ki toči krogodilove solze nad usodo manjšin v drugih državah, je odklonila v Rapalu vsako garancijo za oboje nad milijona ljudi, katere je s silo odtrgala od njihove domovine, bržkone s motiva- cijo, da se sama liberalnost Italije jamči za svo- bodni razvoj jugoslovenske manjšine. Doselej smo Jugoslovenci na zasedenem ozemlju spoznali to »li- beralnost« samo v negativnem smislu, ali pa v pozitivnem ne nasproti nam, temveč nasproti drugim, katerim se je liberalno dovolilo, da smejo ogroziti celo naše bomo življenje. Črnilo, s ka- terim je bila pisana rapalska pogodba — pod- laga italijansko-jugoslovenske prijateljstva — se takorekč še ni posušilo, in mi že zopet prejemamo dokaze liberalnosti... potom bombnih atentatov na nas in naše ustanove.

Ne, ne! Vsa označba rapalske pogodbe je vse- bovana v besedi nasilje, nasilje začasno močnej- še nad slabšim, ki se je moral vkloniti in kot tako, edinele kot tako jo mora sprejeti vsak po- steti Jugoslovenci.

Italijanska komisija za zunanje zadeve priporoča zakonski načrt za ratifikacijo in aneksijo

V nedeljski številki smo objavili poročilo ita- lijske komisije za zunanje zadeve za odobritev rapalske pogodbe, v katerem je izražala željo, da bi se vzpostavili prijateljski in priščni odno- šaji med Italijo in Jugoslavijo. Opozarjalo se je tudi na obojestranske žrtve in ugotovilo, da je večina komisije za odobritev pogodbe. »Noče se zanikati pomembnost odgovorov, ki si jih je Italija naložila — pravi poročilo — toda sedba o ka- kovem političnem sporazumu se ne more omejiti na poudarjanje popustitev, ne da bi se jim istočasno stavilo nasproti in stegalo številu koloni, ki jih z druge strani ona zagotavlja in jamči. To je, kar največ šteje in kar se mora z veseljem ugotoviti. Nekatera življenska vprašanja, ki so povzročila v minulosti največ skrbi, kakor vprašanje meje na kopnem in rešitve reške zadeve, dobivajo se- dej v tej pogodbi zadovoljivo rešitev, ki oskudajo in pomirjajo duhove. In to je morda največja pred- nost te pogodbe, kar tudi razlaga skoraj soglasno odobrenje zaključitve pogajanj s strani javnega mnenja. Ena velika stoletna težnja naroda je se- dej sankcioniranja v pogodbi trdnja in sigurnost meja Italije. Italijanska meja ni samovoljna stve- ba politikov, vojakov in geografov, temveč je sve- ta meja, ki jo je narava postavila v alpsko go- rove, ki oklepa poluotok med enim in drugim morjem. Črta, začrtana po tej pogodbi, se krije s skoraj popolnoma s premirno črto, ki je po- stavila na črto londonske pogodbe. Dva popravka, v logiški kotlini in pri Kastvu, nikakor ne kv- rita, po soglasnem mnenju naših vojaških oblasti, njene defenzivne učinkovitosti. Imata pa velik pomen, ki zaslužita da se poudari, ker namreč kaže, da Italija, tam, kjer je to mogla storiti brez nevarnosti, ni obotavljala pustiti v prid sosedne- mu narodu kraje in obljubena središča, katere so ji bila priznana po londonski pogodbi in bila za- sedena na podlagi premirja. Italija je s tem po- stinila črto v one najhujše meje, ki je zahtevala potreba njene lastne obrambe.«

Poročilo nato povzema pogodbo, na podlagi katere so se udeležili sanje delov in ugotovlja, da bo mogla samostojna in z Italijo meje Reka prosto razvijati svoje delovanje in ohraniti neiz- premenjen svoj zgodovinski značaj. Železniška pro- ga, ki veže Trst z Reko gre po italijanskem ozem- lju, in obe pomorski mesti se bosta vsled tega kakor v minulosti izpolnjevali. Zadane, ki je pri- klopljen Italiji, je namenjeno, da postane središče mirnega sirjenja italijanske kulture in govornice. »Izbrane glave, zastopniki jadranskega naroda — nadaljuje poročilo — so niso obotavljali in se ne obotavljajo iskreno priznati, da sta italijanski jezik in kultura koristni, celo potrebni njihove- mu narodu kot močeno sredstvo za sodelovanje pri kulturnem napredku Evrope, kar moramo na drugi strani tudi mi priznati, kar približanja k jeziku, ki ga govore številni slovanski državljani, približani našim državi, in narod, ki meji z nami.«

Poročilo pozdravlja nadalje sklep, da bosta oba vladi čim prej sklenili pogodbo, ki bo imela na- men dati razmah vzajemnemu razvoju kulturnih med obema državama. Ravnotako se bo sestala tekoma dveh mesecev konferenca tehnikov obeh držav, da predloži čim prej obema vladama predloge v svrhu določitve najbolj prišernih go- spodarskih in finančnih odnošajev med obema državama.

Glede garancij za dalmatinsko Italijane se je srbsko-hrvatsko-slovenska vlada obvezala, da bo spoštovala gospodarske koncesije vlad, katere je podedovala in jih bo podedovala v Dalmaciji ter da bo hranila obveze, ki so jih prevzela te vlade, druge javne ustanove, to je občine, dežele, trgovske zbornice itd. Jamstvo se tiče ne samo starih italijanskih državljanov, temveč tudi onih, ki so sicer po rodu Dalmatinci, a postanejo na podlagi pogodbe italijanski državljani. Jugoslo- venska vlada bo morala spoštovati toliko prevojne obveze in koncesij, kolikor one, ki proizhajajo iz zakonitih dejanj, izvršenih tekom premirja in do 12. novembra t. l. s strani oblasti, ki so imele up- ravno oblast na zasedenem ozemlju, ki je sedaj odrejeno Jugoslaviji. Poročilo pojasnjuje drugi del sedmega člena rapalske pogodbe, ki določa, da se dalmatinski Italijani, kateri bodo prošli za ita- lijsko državljanstvo, ne morajo preseliti v Italijo in jim jamči prosto rabo njihovega jezika in pro- sto izvrševanje njihovih verskih obredov, kar bo tudi dovoljeno dalmatinskim Italijanom, ki ne bodo prošli za italijansko državljanstvo.

Poročilo zaključuje s pozivom na Italijane, naj se pokore ukazu državne discipline, in na zbor- nice, naj odobri pogodbo, ki jo smatra za dobro večina komisije za zunanje stvari.

Po grških volitvah

Nova zbornica se sestane prihodnji četrtak

RIM, 22. Posebni poročevalec agen- cije Stefani brzojavlja iz Aten z dne 18. t. m.: Vlada je sklenila, da skliče zbornico čim prej bo mogoče in je po- temtakem pospešila tvoritev, ki se bo vršila prihodnji četrtak. Ministri se se- stajajo te dni čisto pod predsedništvom min. Rallisa in sklepajo o ukrepih, ki jih zahteva sedanj položaj. Vladni li- sti pravijo, da je za sedaj že zajamčen javni red, ki je popoln v Atenah in na deželi. Vlada skuša povrniti v deželo mir in slovo s tem, da sprejema zopet v službo oficirje in uradnike, ki jih je bil Venizelos odpustil. Bodisi vsled od- stopa nekaterih venizelistovskih oficir-jev in uradnikov bodisi, ker hoče imeti vlada na kočljivih mestih zaupne ljudi, se vršijo sedaj nekatere izpremembe. Listi poročajo, da bo odstavljeno m- go prefektov in da bo imenovan v m- go metropolit. Veliki komisar v Smirni Ste- riadēs, kateremu pripisujejo listi veliko zmoglosti, je podal svojo ostavko, toda vlada ga je prosila, naj ostane v svoji službi. Glasom listov je odstopil tudi general Varaschetopulo in na njegovo mesto je prišel general Nieder. Vlada bo morala dalje poskrbeti za nadome- stitev nekaterih poslancev, ki so od- stopili. Vladni listi izjavljajo, da tudi če postajajo takšne izpremembe po- trebne, nima vlada vendar namena po- stopati z maščevanjem in nasiljem ter se ne bo nič izpremenilo, v kolikor bo le mogoče. Tudi listi nove opozicije sve- tujejo v interesu dežele mir in izražajo upanje, da je mir mnogo bližji kot se je mečlo sklepati po manifestacijah za- njih dni.

ATENE, 21. Po praznikih in radost- nih ljudskih manifestacijah se je prebi- valstvo zopet oprijelo dela v glavnem mestu in po deželi. To stanje stvari je imelo ugoden vpliv na borzi in v valuti. Opozicijski časopis »Lithnes« omenja, da je rešil grški narod s svojim glasova- njem dne 14. novembra notranjo zade- vo, ne odobravajoč notranje politike prejšnje vlade in sicer samo notranje politike. Isti list piše, da priča napad v Ouchaku proti Kemalu — kateri je mi- šlil, da bo lahko izkoristil v svoj prid padec prejšnjega kabineta — zavezni- štev po uradnih izjavah o neizpremenlj- vem razpoloženju nasproti njim. Povelj- niki na traki in na maloazijski fronti so ostali na svojih mestih; veliki smir- ski komisar Sternhades je prekalil svojo ostavko na prošnjo s strani vlade. Namestnik na ekumenskem prestolu je brzojavil vladnemu predsedniku, da ga ekumenski patrijarhat, zavedajoč se svoje moralne moči in svoje odgovor- nosti nasproti helenskemu plemenu, za- gotavlja, da postavi svoj vpliv in svojo veliko oblast na razpolago vsaki vladi na Grškem, ki se posveti narodni po- litiki.

Severovzhodno vprašanje

RUSKO POROČILO Z BOJISC.

LONDON, 20. Neka zrakoplovka iz Moskve po- daja naslednje bolševiško poročilo: V smeri proti Horiz Kaosmanu so naše čete zasedle Sloveče ter prekoračile reko Sloveče. V pokrajini De- zica so naše čete zopet pobile sovražnika in se polastile nekaterih krajev, ki leže 12 do 25 km oddaljeni od severovzhodno od Breskorke. Vdri smo tudi v to mesto. Boj se nadaljuje na južnovzhodni strani mesta. V kortakem okraju na Krimu smo ujeli 13.000 moč in zaplenili 900 konj, 15 oklopnih avtomobilov, 14 kamionov in mnogo topov in strelnih pušk. V zalivu je bilo zaplenjenih pet la- dij.

RAZSULO WRANGELOVE VLADE

LONDON, 22. Nekemu poročevalcu agencije »Reuters« je izjavil general Wrangel sledeče: 25 do 30 tisoč vojakov frontnih čet je zapustilo Krim, prenosilci je bilo tudi 3000 ranjenecov, katerih o- staja še 15.000. Redna pahlja in konjenica odide- ta v Galipolje; kubanski kozaki odpušajo v Lemos. Kam se odpeljuje donski kozaki, še ni znano.

RISKA KONFERENCA.

VARSAVA, 21. Na prvi plenarni seji riske kon- ference, ki se je vršila pod predsedstvom držav- nega podtajnika Domkega, se je leta zahvalil letiški vladi za gostoljubni sprejem in izrazil nato željo poljske vlade za sklenitev trajnega in končno- veljavnega mira in ohranitev odnošajev dobrega sosedstva z Rusijo. Vsekakor pa — je rekel Dom- ski — je Poljaka odločna braniti svoje utele- ljene pravice. Predhodni mir bo podlaga za na- daljnja pogajanja. Govoril je nato o Joffu, kateri je z veseljem ugotovil, da so se nasporazumljenja, radi katerih so nastali dvomi glede odkritostnega namena Poljske v sklenitvi mira, odpravila. Joffe pričakuje skorajšno razpustitev protibolševiških čet generalov Savinkova, Balakoviča in Petljura; omenil je tudi poraz generala Wrangela. Končno je izrazil tudi svojo zadovoljstvo, da se nadalju- jejo pogajanja pod predsedstvom Domkega.

Dve ruski notji poljski mirovali delegaciji v Rigi

VARSAVA, 22. Joffe je poslal poljski delegaciji v Rigi dve notji, od ka- terih se nanaša ena na umik poljskih čet za premirno črto, druga pa izjavlja, da se poljski državljani, kateri se boju- jejo v vrstah Petljura in Balahoviča, ne bodo smatrali kot vojniki borci in se bodo, ako bodo ujeti, ustrelili. V odgo- vor na ti dve notji je opozarjal Dom- ski, da je bil poljskim četam že ponovo- no dan ukaz, naj se umaknejo za pre- mirno črto. Kar se tiče vprašanja vojnih ujetnikov, to ne zadeva Poljske, ven- dar opozarja poljska vlada na dejstvo, da bi izzvalo pomankanje človečnosti

nasproti vojnim ujetnikom poljskega pokoljenja, kateri služijo v vojski Ba- lahoviča in Petljura, ogorčenje.

Poljaki in Bolgari

VARSAVA, 22. Madjarov, predsta- vitelj bolgarske vlade in bolgarski opravnik v Londonu, je došel v Varša- vo. Madjarov se ponuja, da bi spojil di- plomatske odnošaje med Poljsko in Bol- garsko. Govori se tudi o bližnjem obis- ku Stambulinskega v Varšavi.

Priprave za ljudsko glasovanje v Gornji Šleziji

OPPELN, 21. Neki odlok medzave- zniške komisije odreja, da morajo imeti prebivalci Gornje Šlezije obeh spolov od 16. leta naprej posebno izkaznico. Tisti, ki niso stalno nastanjeni v ozemlju ljud- skega glasovanja, ne dobijo te izkazni- ce in na podlagi odloka krajevnih oblas- ti sporazumno s posebno komisijo, ki je sestavljena iz Nemcev in Poljakov v enakem številu, bodo morale osebe, ka- terim se odreče izkaznica, zapustiti de- želo v roku 14 dni.

Trgovinske izmenjave med Rusijo in Italijo.

LONDON, 21. Reuterjeva agencija doznava iz Carigrada, da se pričakuje v Novorossijsku ita- lijski pamik, s čimer se prične trgovinske iz- menjave s sovjetsko Rusijo.

Irsko vprašanje

Neusmiljena grozodejstva v Dublinu DUBLIN, 22. Med napadi proti ofi- cirjem je bilo 11 mrtvih in 5 ranjenih. Žrtve so bile napadene v njihovih sta- novanjih, kakaj oficirji ne stanujejo v vojašnicah. Vojaška oblast in policija

ste izvršili preiskavo po vsem mestu, ki je prestrašeno, ker se boji maščevanja. Med ubitimi oficirji je en major in 3 stotnikov, med ranjenimi dva polkov- nika in en stotnik. Umore so izvršile bande od 12-24 ljudi. Žrtve so se na- hajale v hipu napada še v postelji.

NEVKROTILJIVI IRCI ZA SVOBODO.

DUBLIN, Polcija je obkrožila prostore za at- letske športe, preiskala množico in se polastila veliko revolverjev. Sinfajnovci so streljali na po- licijske agente, ko so se jim leti približevali a- genti so istotako odgovorili s puškami strel.

PARIZ, 22. Casopisi prinajajo naslednjo brzo- javko iz Londona: Zadnje vesti poročajo, da se bitka po dublinskih ulicah nadaljuje. Neka brzo- javka, katero je dobil »Dayli Herald«, pravi, da so bili doki in skladišča premoga zažgani.

LONDON, 22. Iz Dublina telefonirajo, da je bilo po polnoči do danes popoldne 10 mrtvih in 63 ranjenih, od katerih je 11 težko ranjenih. Med ognjem s puškami na ozemlju atletskih čet v Gro- be Parku so policijske čete živahno delovale po dublinskih ulicah do popoldne.

Dublinka posadka konsignirana

LONDON, 22. »Times« od 21. t. m. ima poročilo iz Dublina, da je bila vsa dublinka posadka danes zvečer kon- signirana. Vojaške oblasti so ukrenile najobširnejše mere, da bi preprečile re- presalje.

Nemčija izročila Italiji zrakoplov 44. Z. 120

BEROLIN, 19. Listom poročajo iz Königsberga, da bo zadnji nemški zra- koplov 44. Z. 120, ki ga mora Nemčija izročiti Italiji na podlagi določeb mi- rovnih pogodb, odpotoval jutri v Stolp (Pomeransko), kjer se preskrbi s plinom in bo nato izročen italijanskim oblastim.

Krvavi izgredi v Bologni Sedem mrtvih in nad 70 ranjenih

BOLOGNA, 22. (S.) Evo nekoliko po- drobnosti o resnih incidentih, ki so se dogodili večeraj, kakor se dajo opisati do tega hipa: Okoli polne po sestanku, ki so ga imeli v sedežu svojega društva, je šlo okoli 1000 fašistov po mestu in je prepevala patrijotične pesmi. Nato so se razšli brez incidentov. Okoli 1430 so začeli prihajati socialisti na trg Vito- rijo Emanuele pred mestno hišo, prič- kujoč obleganje novega občinskega sveta. Medtem je bila izvešana rdeča zastava na Torre degli Asinelli, toda oblasti so jo dale takoj sneti. Fašisti so prišli iz prostorov svojega društva in so se napravili proti občinski hiši, toda za- deli so ob obroče vojakov in orožnikov. V ul. Marsale se jim je posrečilo pro- dreti obroč in prišli so do ul. Rizzoli, kjer so jim bili na poti novi obroči. Kro- žeč po stranskih ulicah se jim je po- srečilo priti v ulico Indipendenza, kjer jih je razpršila kavaleria. Okoli 1530 se je pokazalo na balkon mestne hiše, ki gleda na trg, nekoliko socialistov, a za njimi so se videle rdeče zastave in z nekega drugega okna se je mahalo z rdečimi zastavami v znak veselja. V istem času je bilo izpuščeno iz nekega okna nekoliko golobov, ki so imeli na repih rdeče zastavice. Okoli 15 fašistov je hotelo prodreti obroč in priti na trg pojoč arditovski himno. Tedaj so padli iz gruč socialistov, ki je bila zbrana pri vodnjaku na trgu Nettuno, prvi strel iz revolverjev proti fašistom. V tem hi- pu so začeli metati socialisti iz balko- nov in oken mestne hiše ročne bombe in so streljali iz revolverjev. Iz revolverjev so streljali tudi drugi socialisti, ki so bili na trgu. Množica se je hitro raz- pršila in se spustila v beg, dočim se je z oken mestnih hiš dalje streljalo in so se metale bombe. Ena teh bomb je pala z balkona nad vhodom, pri katerem je stalo malo prei nekoliko uradnikov, ofi- cirjev in agentov. En možki je padel mrtve na tla. Da bi se skrila, je udrila množica v vežo mestne hiše in tedaj so padli iz notranjih občinskih uradov v I. nadstropju drugi strel iz revolverjev in so bile vržene ročne bombe, ki so zahtevale žrtve.

BOLOGNA, 22. (S.) V občinskem svetu se je streljalo proti klopem manjšine. Občinski zastopnik Giordani Giulio je bil ranjen v zadnjih izdihljajih v bolnišnici drugi zastopnik iz manjšine, P. Cesare, je bil ranjen. Var- nostne oblasti so ustavile brez razlike vse osebe, ki so bile v veži mestne hiše in kr. pravdnik je začel takoj preiskavo. Hišna preiskava se je izvršila v prostori- ri na magistratu. V predalu neke pi- salne mize se je našlo 8 revolverjev, vse enake, in mnogo streliva. Veliko drugih revolverjev in bodal so našli na stop- nicah in na hodnikih. V naučnem ura- du se je našel koš poln ročnih bomb in še en drugi koš v nekem drugem uradu. Tudi na trgu Viktorija Emanuela je bilo zaplenjeno mnogo ročnih bomb in dru- gega orožja. Varnostne oblasti so pre- iskale tudi prostore fašistovske organi- zacije in stanovanja njenih poglavarjev, toda brez uspeha. Kakih 30 fašistov je bilo zadržanih. Dosedaj je 7 mrtvih, med katerimi novi manjšinski zastopnik Giordani in ona ženska. Pet jih je bilo ubitih z bombami, ki so se vrle z oken in z balkonov mestne hiše. Zraven tega je še kakih 70 ranjenih, med njimi ne- kateri težko. Bilo je ranjenih tudi 5 kra-

jevih stražnikov, med katerimi dva te- že, dva orožnika in dva poizvedovalna agenta. Trupla petih, ki so bili ubiti blizu mestne hiše, so bila prenesena v mrtvaš- nico na pokopališču, kjer so zastražena in na razpolago sodni oblasti. Poslanci Zanardi, Bentini, Grossi, Licolosi in no- vi župan Enrico Gnudi so šli k pre- fektu, kateremu so povedali sledeči raz- voj dogodkov: Čim se je Gnudi pokazal na glavnem balkonu mestne hiše, ki gleda na trg Nettuno, so začeli fašisti, ki so bili prodri obroč javnih moči, ki so zapirale ul. Indipendenza, izpuščati prve strele. Prefekt je pripomnil, da se mu ta povest ne zdi točna, kajti on sam da je videl, da fašisti niso prodri obro- ča ter da so bili nekateri, ki se jim je bilo posrečilo priti na trg, ustavljeni od kavalerie na voglu pod hranilnico in da jim je bilo radi tega nemogoče streljati. Prefekt je dostavil, da je imel baš v hipu, ko je kavaleria obkoljevala to gručo, vtis, da so padli prvi strelji njemu za hrbtom, t. j. na trgu Nettuno. V okno predsobe prefektrove pisarnice in sobe njegovega pisarniškega načelnika, ki držijo na trg Nettuno in so nad bal- konom, kjer se je bil naslonil, je zadelo nekoliko krogelj, dočim ni prebil no- ben strel oken, ki držijo na ul. Indipen- denza: ta okolnost potrjuje prefektov opis. Sodna oblast vodi pridno preiska- vo, da se ugotovi resnica. K prefektu sta šla tudi manjšinska zastopnika, ki sta izjavila, da sta videla po prvih stre- lih na trgu nekega človeka, ki se je kro- ril v prostore občinskega sveta skozi vrata, ki so za klopim občinske zborni- ce, in ta človek je izstrelil od tam svoj revolver proti zastopnikom manjšine, pri čemer je zadel zast. Giordani in prst. Prefekt je prepovedal zbiranje in kroženje avtomobilov.

Osem mrtvih, 72 ranjenih in 60 aretacij BOLOGNA, 22. (S.) Po večerajšnjih incidentih je pretakel večer in noč mir- no. Komisijiski ogled na licu mesta, ki ga je izvršila oblast v prostorih občinskega sveta, je trajal do pozno v noč. Našel se je plenir poln ročnih bomb »Sipe«, ki je bil v mali sobici poleg bufeta pokrit s prtom. Preteklo noč je umrl v bolnišnici neki — ranjenec, tako da znaša število mrtvih 8, ena žens- ka in 7 možkih. Zraven tega je še 8 oseb težko ranjenih in 64 lažje ranjenih, ki so prehranjeni po raznih mestnih bol- nišnicah. Aretiranih je bilo okoli 60 oseb, ki so bile vse zadržane.

Z občnega zbora Zveze Narodov

Sestava komisije za sprejemanje novih držav

ZENEVA, 20. Danes se je setala ko- misija 41 odposlancev za sprejem držav, ki še niso člani Zveze Narodov. Veliko resnih ugovorov je bilo predloženih glede držav, ki še niso priznane »de jure« in držav z majhnim številom pre- bivalstva in majhno površino in tudi glede jamstva s strani bližnjih sovražni- kov. Komisija se je razdelila v tri po- lože komisije. V prvo, ki se bo pečala z Lit- vo, Lotvinsko, Estonijo, Finsko in Luk- semburgom so bili izvoljeni: Fischer za Anglijo, Poulet za Belgijo, Havakh za Japonsko, Karnebeck za Nizozemsko, Očavič za Brazilijo, Max Huber za Švico in Zahle za Dansko. V drugo ko- misijo, ki se bo pečala z Avstrijo, Bol- garijo, Albanijo in Liechtensteinom, so

bili izvoljeni: Lord Robert Cecil za Južno Afriko, Viviani za Francijo, Pagliano za Italijo, Branting za Švedsko, Toaster za Kanado, Osuvar za Čehoslovajsko in Kubačevski za Poljsko. V tretjo komisijo slednji, ki se bo pečala z Gruzijo, Armenijo, Azerbejdžanom in Ukrajino, so bili izvoljeni: Nansen za Norveško, Politis za Grško, Tsang Tsai za Kitajsko, Palacios za Španjo, Spalajković za Jugoslavijo, Jonescu za Rumunsko in Millen za Avstralijo. Kneževina Monako je umeknila svojo prošnjo za sprejem. Prošnja republike S. Martino se ni razpravljala, ker je bila predložena v nepopolni obliki kljub opominu Zveznega tajnika. Na predlog italijanskega odposlanca ste bili predloženi juristom Anzil Ami, Van Hamal in Kakenbeche v proučevanje sledečih dve vprašanji: 1. Ali vključuje sprejem še nepriznanih držav v Zvezo Narodov za člane Zvezde dolžnost jih priznati in 2. ali bo vsled sprejema teh držav njihovo priznanje s strani posameznih držav sploh odveč.

Pogoji za sprejem. — Nemčiji in Rusiji pristop skoraj neomogočen

PARIZ, 22. »Matine« objavlja sledečo izjavko iz Zeneve: Vprašanje »Rezeja« Nemčije v Zvezo Narodov je bilo končno rešeno s strani Zveze. Včeraj zvečer je bilo naloženo peti komisiji, naj prouči sprejem novih držav v Zvezo Narodov in Viviani je predložil sledeči predlog: Nobena država ne bo sprejeta v Zvezo Narodov, ako ne zadosti sledečim štirim pogojem: 1. Prizadeta država bo morala izvršiti vse mednarodne obveze, ki jih je podpisala; 2. bo morala imeti odgovorno vlado, ki bo sposobna prevzemati obveze; 3. bo morala imeti takšno organizacijo, vsled katere bo Zveza Narodov mogla računati, da bo ta država izpolnila vse obveze; 4. država mora jamčiti z obvezo, da bo njeno prebivalstvo imelo v dolgem času izglede naroda. Prvi med temi pogoji se tiče Nemčije, druge pa manj ali več izravno Rusije. Po kratki razpravi je sprejela komisija, v kateri so zastopane vse države, ta predlog enoglasno.

Nova avstrijska vlada
DUNAJ, 20. Nova vlada je sestavljena iz štirih krščanskih socialcev in iz 6 višjih uradnikov.

Pogajanja za premost.
BEROLIN, 21. Ravnatelj Lubesen od sindikata premostovnikov in ravnatelj Wallmichrath od državnega komisariata za razdelitev premosta, sta odstopala danes v Pariz, da se udeležita pogajanj, ki so v teku z reparacijsko komisijo, glede vprašanja novih transportov premosta, kateri se ima oddati kot povračilo. Ta pogajanja so izvala skrajno neugodno transportno okoliščino, povzročeno vsled tega nizke vode v Renu, kar ovira promet po reki in povzroča v rušinski koloni veliko pomanjkanje vagonov za promet po suhem.

Nemci se protijo.
PARIZ, 21. Agencija Havas poročala iz Berolina 20. t. m. Medzavezniška zrakoplovna kontrolna komisija je bila zahtevala od nemške vlade izročitev Zeppelinov »Bodenese« in »Nordster« v zameno za dva razsedaja Zeppelina, razun tega odškodnino za druge zrakoplove, ki so bili tudi razsedani. Neka uradna nota pravi, da bo nemška vlada zavrnila ugoditev zahtevanega zadostovanja, v znak protesta proti vsem zavezniškim zahtevam, nastalim vsled kršitve med časom premirja, katere da so postale brezpredmetne s skopulowsko preiskavo.

Domače vesti

Habsburžani na delu. Da delajo Habsburžani in njihovi plačanci za vzpostavitev monarhije v Nemški Avstriji in na Madžarskem, je znana stvar, kakor je tudi znana stvar, da imajo tudi v Jugoslaviji obilo pomagačev, ki stišijo na ime Šusteršiča, Sachsa, Franka in njihovih pristavev. Nikdar ni bila ta njihova agitacija bolj nevarna, nego je sedaj, po podpisu rapalske pogodbe, ki se da izvršno izbrabiti za zločinske načrte teh ljudi, kateri bi radi še nadalje sedeli na krmilu in zopet sesali kri jugoslovanskega naroda. Vest o sklenitvi te pogodbe, ki trga iz živga narodovega telesa tretjino njegovih pripadnikov, je sprejelo vsako jugoslovensko srce z največjo ogorčenostjo. In bolelost in najbolj občutljivo nesrečo, ki je zadela jugoslovanski narod, mi, žrtvovani njegov del. Hud je udarec, ki so nam ga zadali gospodje iz Rapala, tako hud, da more zapeljati k najhujšim očitkom, ki se ustavljajo pred mislijo, da gre za izdajstvo. Ni takol Jugoslovanska delegacija nas v Rapalu ni izdala, temveč žrtvovala, da reši Jugoslavijo.

Gotovo je, da je jugoslovenska delegacija došla pod vplivom vnanjepolitičnega položaja, ki se v zadnjem času zelo šušljal v škodo Jugoslavije, toda delala je tudi pod vplivom notranjega položaja.

PODLISTEK

TUJINEC

Danilo Šimunović.

V veliko svoje začudenje je opazil Stanko, da sedi med njimi na visoki vrbi kladi, tudi gospodski deklete, se v kratkem modrem krilu in belom. V krilu je držala slannik z rdečim trakom in sopkom hrastovega lista; podbradek naslonjen na dlan, laketi pa na koleno, pak se je videlo, da pazno prisluškuje njihovu razgovoru. Stanko je mogel videti od tu, da je to še tako mlado in jako lepo dekletce, z vencem rjavih las okolo glave, zavitih istotako kakor pri perih. Od vsega obraza je opazal samo prekrasno usta in na teh je najdlje zaustavil svoj pogled.

Zatem je hitro prešel po brvi in jih obsel, pazec, da ga ne zapazijo; zanašajoč se na njihovo udarjanje se je ustavil nedaleč za njimi, ne bi-li morda kaj čul od dekliskega razgovora; veroval je, da ima vse kako tajne, pak je silno želel, da bi jih dormal in bodi tudi pogledal v tiste »zakotke srca« in stajne njihovega bitja, kakor je govoril doktorju Mirku prošle noči.

Perice so čebrijale, ne da bi pretrgavale delo, samo da so tu pa tam izpod očesa pogledovale druga drugo.

A ona je res šla k Vilinuemu studentu, ob zori, ter je zajela v časo vode, ki je kapala iz njenih prsi — je govorila mlada, črnkasta, vitka perica ter si popravljala rjave lase, ki so se ji razuli iz nad kape. Deklica je govorila kol glasno, ker so

žaja v Jugoslaviji. Ugovori namreč z izločitvijo v avro, da so poravnali v Rapalu krivi in prvi vrsti slovenski in hrvaški krivi. Zato je govoriti o krivici? Kdo more tajiti, da bi bila mogla jugoslovanska delegacija nastopiti v Rapalu drugo in bolj odločno, če bi bila imela za seboj sklenjenih, zvestih in na ponovno žrtve pripravljenih se samo urabljali, temveč tudi hrvaških in slovenskih vrst, če bi se bila mogla zanesti na odločno podporo vsake jugoslovanskega naroda? Toda ni bilo tako, in ml. primorski Slovenci in Hrvatje se imamo zahvaliti za svoj sedanj položaj v prvi vrsti slovenskemu in hrvaškemu delu Jugoslavije, katerega del je se vedno pod vplivom peklenskega delovanja habsburških plačancev. Rapalska pogodba je plod njihovega, habsburškega, razdiralnega dela. In ni jim se zadosti izločitvi hočejo še nadalje, do dna plod svojega dela. Ker vedo, da je rapalski dogovor hudo zadel slovenski in hrvaški del jugoslovanskega naroda, hočejo porabiti tudi sedaj, v splošnem razburjenju, staro avstrijsko sredstvo: hujkanje brata proti bratu. Tako je nedavno pisal nemški list »Reichspost«: »Rezultati« konference v Sv. Margeriti se kažejo kot ...italijansko-srbska zmaga nad hrvaškimi in slovenskimi interesi. Kdo ne vidi tukaj peklenskega načrta? Priporočamo te besede iz nemškega vira našemu narodu v premišljanje. Zgodovina naj učil!

»Comincian le dolenti note...« Črnilo na podpisu v Rapalu se ni morda niti prav posušilo, pa že tarna Jeremija iz lesnega trga, kako najboljši polkarniki čimhitelji svoje obljube za kulturno in gospodarsko povzdigo in rešitev nesrečne Dalmacije. Pomorski promet z dalmatinsko obalo se ne more okrepiti in je povsem nezadosten z ozirom na svetovno tržišsko pristanišče in posebno glede jadranskih luk. Ob času ničvrne Avstrije je plule na teden 12 parnikov iz Trsta v Dalmacijo; a sedaj namesto da bi tudi iz političnih ozirov pomnožili dalmatinski promet, se namerava ta opustiti, celo ona tedenska brza parnika »Bruck« in »Hohenlohe« ter ju uporabiti za redno plovo med Napuljem in Palermo v južni Italiji. Zvezo med Trstom in Dalmacijo bi potem vzdrževalo le nekaj počasnih lojdivih tovornikov in trojica onih mešanih »nagličev«, ki so vozili na tej progi pred 20 leti, in še nekateri istrski obalni parniki, ako jim oblast to dovoli; torej namesto napredovanja je nazadovanje, seveda v škodo Trsta in v škodo laške Dalmacije! S tem pa nastaja še druga velika nevarnost za jadranski promet, namreč da pridejo do veljave njih drugi nego... jugoslovanske družbe, namreč »Dalmatia« in »Ragusana«, ki so že pred vojno s »Splitom«, »Lokromom«, »Lorjencem« in »Petko« pridno vozili v Trst, in si v kratkem nataknejo moderno-brodniški prepori! Kje so vladne obljube o vsakovrstni in obili zaščiti tolikih tisočev laških Dalmatincev? — zdi se, na kratko povedano, »Piccolo« člankar. Saj koncem koncev ni možno Lloydja zametiti, če neče dalje voziti z ogromno izgubo z brzimi osebnimi parniki, ali dolžnost vlade je, da izdatno pomaga na vse načine, ki je prevzela težke obveznosti za Dalmacijo. Pa ponosni Zader, odslej glavno mesto dalmatinsko, naj hujšo zvezo s svetovnim tržiščem pristaniščem in naj se podreja jadranski prefekturi? Očitno se oblasti v Rimu ne zavedajo svoje naloge na Jadranu!

Tako nekako tarna »Piccolo« v 3 dolgih kolonah odkrito, oziroma kar se da jasno med vrstami razumeti.

Zopet bombe. Kakor smo doznali, se oblasti v Gorici še ni posrečilo iztakniti razbojnice, ki so bili prošle sredo vrtili dve bombi in ved ročnih granat v vrata centralne dvorane. Kaže, da nestrančnost, s katero zasleduje varnostna oblast storilce, te poslednje naravnost razvedruje. Oblasti kažejo osle, in da bo mera polna, gredo in vržejo o polnoči v noči od nedelje na ponedeljek vroč bomb, toplot v »Narodno tiskarno« v ul. Veturini. Ulica Veturini je znana kot v poznih nočnih urah kaj živahna ulica, in kakor zatrjujejo stanovniki dotičnega okraja, se tam tudi redno in pogostoma vidijo vojske in orožniške patrulje, zlasti v noči od nedelje na ponedeljek. Take okoliščine pa »nezmane motitelje javnega reda« prav nič ne motijo. Pred nosom oblasti, katere jih zasleduje, ponovito to, zaradi česar jih zasleduje, in ko so dovršili svojo obrt, odtegnjejo zopet svojo ljubko navzvenost. To so res čudne razmere. Pred nedavnim časom so v Gorici ustavljale močne patrulje tega ali onega in ga preiskali, dali nima morda orožja »in tasca«. Goričani so radovedni vpraševalcem zatrjevali, da v tej deželi ni navada nositi orožja, kajti čemu bi je nosili, saj je vendar varnostna oblast tu, da jamči za varnost. Orožniki pa, doma iz druge dežele, so delali neverne obraze. Celo incimence so preiskavali in če so se ti začudeni zoperstavliali anatomsčnim študijam varnostnih organov, so poslednji vpraševali, nima jo v deželi, kjer je reinitentni tuje doma, orožnikov. Ne ki gospod, Danec, jim je nekoč rekel, da imajo pač na Danskem orožnike, da imajo pa v ti boljšega posla, in da bi se Kopenhagenski čudno spogledali, če bi jih kar meniški tebični začeli policiji prelatavati. Ni manikalo mnogo, da bi bil dotični gospod radi tega pojossila aretiran.

Da se vrnemo k stvari, in tukaj vestni straži udajo bombometalci? In ne enkrat, če v drugič!

iz tržaškega življenja

Rasil ga je iz ljubosumnosti. Včeraj jutraj okoli šestih so pripeljali v mestno bolnico nekoga Jožeta Plesničarja, 29 let starega, stanujočega pri sv. Pelagiju št. 29. Na glavi je bil smrtno ranjen s kroglo iz samokresca. Ranjenca je spremljala v bolnico njegova sestra Leopoldina in izpovedala, da je njen brat postal žrtev ljubosumnosti. Jožet

Plesničar je v nedeljo večer bil v gostini Skar, kjer je bil ples. Plesničar je napovedoval več plesov plesal z neko Marijo Opuh. V to Marijo je bil pa umrli najboljše Jožet Pacor. Ko je Pacor videl, da njegova obotovanja plete rajši s Plesničarjem kot pa z njim, ga je to silno razjezilo. V sredini plesa, ravno ko se je njegova obotovanja zopet vrnila s Plesničarjem, je žel k njej in zahteval od nje, da naj neha plesati. Plesničarju kakor tudi njegovi plesalki ni bilo to Pacorjevo obotovanje po volji. Ona dva sta, neoziraje se na Pacorja, mirno plesala dalje. Ko je ples končal, je Pacor skočil takoj na Plesničarja in ga hotel klovati. Videti ta dogodek, so drugi gostje gostilne naredili kratak proces — vrgli so oba bojevalca na cesto. Tu sta se še nekaj časa prepirala in pretepala, kar nenkrat poči na cesti — strel. Gostje iz gostilne, škerti so prileteli na cesto in videli grozen dogodek. Ubogi Plesničar je ležal nezavesten v mlaki krvi na cesti. Imel je na glavi rano od kroglice iz samokresca. Nesrečna so nedomoda pripeljali v bolnico, kjer so ga sprejeli v jako opasnem stanju v IX. oddelku. Zverinski Pacor pa je moral v zapore v ulico Coroneo, kjer bo študiral, kaj se pravi ljubosumnost.

Nesreča na železnici. Včeraj jutraj so pripeljali v bolnico železnicega zavirača Filipa Cerocija. Omenjeni zavirač je bil prideljen tovarnemu vlaku, ki je bil namenjen v Lestro. Vlak je takoj iz kolodvora sv. Andreja vozil jako počasi. Ker je Cerocija hudo zeblo, je skočil z vlaka in nekaj časa tekel, nekaj časa šel ob njem z namonom, da bi si ušel noge. Vlak je začel vedno hitreje voziti, a Cerociji je počel teči. Ko je videl, da brzina vlaka vedno narašča, je siromak poskušal skočiti nazaj. Toda hitrost vlaka je bila že prevelika. Ubogi zavirač je valod smuka, ki ga je dobil od stopnic železnicega voza, tako nesrečno padel, da je dobil težke telesne poškodbe po glavi. Pri padcu si je tudi zlomil desno nogo. V bolnici leži sedaj pomorečeni železničar v IX. oddelku. Njegovo stanje je opasno.

Velika tatvina obleke. Včeraj popoldne, ko je prišel trgovec obleke Alojzij Bront v svojo trgovino na Corsu Goribaldi št. 10, se je ne malo prestrašil. V noči od nedelje na ponedeljek so neznanj tatarji pokradli iz njegove trgovine za 100.000 lir raznega blaga in obleke. Tatovi so vlom izvršili jako umetno. V trgovino so prišli skozi podzemeljski kanal. Vhod v trgovino jim je zavarala še par decimetrov debela plast zemlje in lesena tla trgovine. To oviro so vlomili z lahko odtrgali in prišli tako v trgovino, kjer se jim je nudila velika zaloga obleke. Kanal, po katerem so prišli, se blizu Corsu Garibaldi cepi na dve strani. Eden od kanalov drži na Montebello, drugi pa v Bo-schetto. Policijski aparat je takoj pričel funkcijonirati, toda dosedaj brez vsakega uspeha. Skoda, ki so jo vlomilci povzročili ni zavarovana.

Nočni napad. Včeraj ponoči okoli dveh je pripeljal avtomobil rešilne postaje v mestno bolnico Angela Palmieri, 29 let starega, stanujočega v ulici dell'Istria št. 14. Na obrazu je imel 5 cm glohoko in 7 cm dolgo rano. Na vprašanje, kje je bil ranjen, je izpovedal, da so ga ranili njemu neznanj napadalcji v ulici Ponziana. Službeni zdravnik bolnice dr. Ferra ga je obvezal in rosal po tem delu domov. Nočne napadalce zasleduje policija.

Dopisi

Ajdovščina, ob podpisu rapalske pogodbe: Z žalostjo smo doznali mi Ajdovci o poteku mirovnih pogajanj v Rapalu. Z žalostjo pravim. Bolelo nas je, kako z lahkim srcem so podpisali naši delegati pogodbo, ki obsoja 600.000 Jugoslovenov v smrti! Dokaz temu — najnovejši incident v Gorici. Z začetkom smo brali mirovne pogoje, v katerih se ne omenja niti ena pravica za nas — Jugoslovane. Čutili smo kot da bi podpisali nekaj začasnega. — V nas vrlih tiči sedaj velikanska naloga. Naše ljudstvo ne sme obupati. To je naša največja naloga. Ono mora spoznati, da ni bila to zadnja beseda — da imamo za seboj mlado razvijajočo se državo naših sobratov. Zgodovina dokazuje, da ni mogoče nobenega naroda zatreti — mu vzeti jezik, če ni to on sam hotel! Rojaki pogum!

Za naš narod velja sedaj geslo: »Molči in pridno delaj!«

Požar v Liriji. V noči od 15. na 16. novembra t. l. okoli 1 ure ponoči je izbruhnil pri tukašnji posostnici Mariji Likar požar, kateri je popolnoma vpepelil gospodarsko poslopje z vso zalogo sena, slame in 15 goved. ter hišo št. 620, pri kateri je zgorel strešni stol ter nekoliko stropov. Posostnica je bila zavarovana le za 7000 K, škoda pa je cenjena na 130.000 L. Kake 2 uri pozneje se je pokazal rdeči petelin na hiši št. 524 posostnice Petrič Františke na Kovačevem rovtu. Pogoreli so vsi gorljivi deli hiše ter deloma vse pohištvo v tej hiši bivajočih strank. Škoda je le deloma krita z zavarovalnico. V omenjenem poslopiju je bivalo pet rudarskih družin s številnimi otroci; prišli so ob vse imetje, zato se prosil milih darov. Ker ležita oba gospodarstva v enem delu mesta, ni izključeno, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

Na lice mesta so prišli takoj požarna bramba in vojski. Delalo se je z neumorno silo vso noč in se na ta način požar omejilo.

Iz Toveja. Preteklo nedeljo popoldne smo izročili svetli zemlji domači zemski ostanke vrlega mladčiča Jožeta Macarola. Bil je vpet vevce, član našega pevskega in bralnega društva in njegov marljiv odbornik. Vsi so spoštovali v njem vzor postojanja, rodoljublja in ljublji v njem prijetnega družabnika. Ob ogromni udeležbi ljudstva pri pogrebu, mu je zapelo domače pevsko društvo

dve šolastinki tako ganljivo, da so vseh oči ročice solze solzale. — Dragi Jože! Ti si hotel tok svojega življenja, ali tvoj duh naj živi dalje med nami in naj ostiva v naših srcih blage čute do miloga nam naroda.

»Ger. Kolodre« 1921 in priloga sta v natisu. Najbrže, da se bo šidaja za par dni zakamila, ker ciklografi niso izvršili vseh ključev v določenem terminu. Steer pa kljub temu upa »Nar. Tisk. v Gorici, da bo do 30. novembra že začela razpisati. — Vsebinska letošnjih knjig bo taka, da se jih bo razveselil vsakdo.

Za fiskočni sklad »Edinosti«

Matilda Sebenikar 10 L, H. Černigoj, vikar, Lokavec, 15 L. »Tolminski ispitariji« so nabrali 23 L, in to zato, ker so se potili pri računu, ki ni bil potenja vreden. Ana Pirjevec, Sežana 10 L, Janec, ker so mu bile svačnice vkradene 10 L, France, ki jih ni vkradel 10 L, Miha, ki ni vedel za to 10 L, Simon, ki jih je ukradel 10 L, Franc iz Hrušice, ki ne ve 10 L.

Dosedaj izkazanih L 25.298'54; v današnjem izkazu L 108, Skupno L 25.406'54.

DAROVİ

Za Ciril-Metodovo družbo. Mihael Voga 5 L, Franc Bradac 5 L, Fran Cek 5 L, Simon Reiter 2 L, Jan Vodopivec 2 L.

Za dijaka I. G.: Matilda Sebenikar 5 L, Ivan Marc 10 L, Antonija Sosič 10 L.

Za pogorelo Narodnega doma. Ana Pirjevec, Sežana, 10 L.

Borzna poročila.

Tečaj:

V Trstu, 22. novembra 1920.

Jadranska banka	450
Cosulich	483
Dalmatia	360
Gerolimich	1820
Libera Triestina	705
Lloyd	1980
Lussino	2200
Martinich	341
Oceanica	440
Premuda	500
Trippovich	5'8
Ampela	605
Cement Dalmatia	355
Cement Spalato	400
Kirka	530

Tuja valuta na tržaškem trgu:

V Trstu, 22. novembra 1920.

Neprepčatene krone	8'—	10'—
avstrijsko-nemške krone	5'50'—	6'—
čehoslovenske krone	31'—	32'—
denarij	79'—	80'—
leji	37'50'—	38'—
marke	38'—	39'—
dolarji	25'90'—	26'10'—
francoski franki	158'—	159'—
švicarski franki	410'—	420'—
angleški funti, papirnati	90'50'—	91'—
rubi	21'—	22'—
napoleoni	85'—	85'—

Svicarski tečaj:

ZENEVA, 22. Lira 24'25; marka 9'275; krona 1'95; angl. funt 22'295; franc. frank 39'40; dolar 6'3475.

Zahvala.

Podpisani se tem potom iskreno zahvaljujem gospodu Leonardu dr. D'Antona, okrajnemu zdravniku v Sežani, ker mi je s svojo zdravniško vežani in izredno požrtvovalnostjo rešil življenje.

V Sežani, 16. novembra 1920.

(267) Renčelj Štefan.

MALI OGLASI

se računajo po 25 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo plača polovično ceno.

KORESPONDENTINJA, samostojna, zmožna vsega kantairnega dela, večja slovenskega, nemškega, po možnosti tudi ital. jezika v govoru in pisavi, dobi službo pod najugodnejšimi pogoji v Jugoslaviji. Hrana in stanovanje v hiši. — Predstaviti se osebo dne 24. in 25. t. m. od 2. do 4. ure popoldne: Starec, Barkovlje, Bovedo 523. 593

POSLOVODJA za parno žago z večletno prakso, ako mogoče tudi trgovsko izobražen, zmožen laščine, se sprejme. Hrana in stanovanje prosto. Ponudbe se prosil s pogojil Alojz Domiceš, št. Peter na Krasu. 594

DVE zavedni izobraženi Slovenki želita dopisovanja z mladim inteligentnim gospodom. Ponudbe se pošljejo pod Pošto ležeče »Cirila in Šonja«, Stanjel na Krasu. 597

SPREJMEM eno ali dve služkinji, večji vseh hišnih del. Plača dobra. Gestilna Spangher, Barkovlje 42. 595

IZKUŠENA babica sprejema nosečo na dom, Ul. Chiozza 50, prtlj., levo. 592

MODISTKA (prej ul. Alessandro Volta 2), naznanja, da se je preselila ul. Cologna št. 13. L. nad, ter se pripravlja cenj. damam v mestu in okolici. 507

UCITELJ v pokoji poučuje otroke. Pride tudi na dom. Cene zmerno. Naslov pove uprava. (588)

V Ilirski Bistrici se otvori s 1. decembrom

zobozdravniški ambulatorij.

Dr. VIKTOR GREGORIČ, okrožni zdravnik
Stanko Perhavec, dent st

(260)

Srebrne krone po L 2.15

— plača —

(258)

Francesco Buda, Trst, Via Scalinata 1.

MLADENC želi intimnega znanja z mladenko 40 let staro v svrhu morebitne pomanjke ženitve. Cenjene ponudbe, če mogoče s sliko, pod »Dobra partija« na upravo. Tajnost častno zanjena. 596

VILA s 8 sobami, eno kuhinjo, vrti bledi, na lepem kraju v Mariboru se takoj proda. Stanovanje se takoj izprazni. Cena 450.000 kron. Protna pisarna »Havlik«, Maribor, Gregorčičeva ul. 6, tel. 132. (Priložiti znamko). 584

ZA KRONE, goldinarje in zlate plačam najvišje cene. Pertot, ulica S. Francesco 15, II. nadst. 585

GOSTILNICA v krmarjem javlja, da svr odprl zalogo istrskega vina v Divaci št. 58 pri postaji. Bizjak in Vežnaver. 581

ODDA se meblirana soba boljši osebi. Naslov pove uprava. 576

CEVLJARSKEGA pomočnika za stalno delo in vajenca sprejme Anton Resčič, čevljar, Postojna 120. 508

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 537

KROJACNICA Avgust Štular, ul. S. Francesco D'Amici št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 593

Dražba.

V četrtek, dne 25. novembra tek. leta ob 10. uri predpoldne se bo vršila prostovoljna dražba travnikov, njiv in vinogradov v Podbrju St. Vid pri Vipavi. (259)

Zaloga ur in zlatanine

lastno delavnico (235)

ALOJZIJ POVH

Plaža Garibaldi št. 3

prej Barriera — telefon šte. 3—29

ZASTOPSTVO JUŽNE ŽELEZNICE

Prodaja vozniških listkov iz Logatca za vse postaje južne železnice, v jugosloviji in Nemški Avstriji v potniški pisarni »COSULICH«, Societä Triestina di Navigazione via Milano 10, prtiličje. (184)

Javna dražba.

Dne 7. decembra 1920 ob 9 uri popoldne bodo prišli Upravnišvo državne kobilarne v Prestranku pri civilnem komisariatu v Postojni javno dražbo.

I. 1500 (entisčet to) (približno 1000 q) drv za kurjavo skoro popolnoma suha, prve vrste in sicer g. brova in bukova, zrez na in razekana v metre, T. dva so ob vznožju cesti po kateri lahko vozijo tudi motorna vozila, o. daljena 2 km od po-taje Prestranek (proga Trst-Log. teci).

II. 300 (tristo) jelovih debel, stojedih, dolgih od 12 do 16 m.

III. 100 (-to) hrastov, stojedih, v premeru od 0.40 d. 0.80 m, dolgi od 4 do 10 m.

Kakor jelova tako tudi hrastov. Debla se nahajajo v gradu — ravni mihi kot 1 km oddaljen od o. stajaje Prestranek.

IV. 480 kilogramov (sti isousemdeset kg) volne I. vrste, deloma izprane, deloma surove.

V. 100 (sto) ovac, mešane pasme, domače in pingavske.</